

Vida i miracles del 'Vaquilla andorrà'

Antoni Mesa Fuentes és el "client" més assidu del centre penitenciari del Principat d'Andorra. El seu currículum més fosc reflecteix topades amb la policia primer, i amb les reixes després, des dels dotze anys. Bretolades, petits robatoris, trencaments de condemna... Té per davant la seva pena més llarga, set anys de presó per violació.

Es defineix com un home noble. Qui el coneix de prop sap que no s'hi pot jugar. Ni per bé ni per mal. Dues tercers parts de la seva vida les ha passades entre les dependències policiaques, els passadissos de la Batllia (com comunament es coneix la justícia andorrana) i les reixes de la presó. Va néixer fa trenta-sis anys a la par-ròquia d'Encamp, i en el seu expedient consten actes delictius des dels dotze. "Autor de furts i robatoris", es pot llegir en l'inici d'una llarga llista d'antecedents. Robatori d'un rellotge, per exemple. Encara que ell assegura que el primer sarau que va organitzar va ser "una batalla campal" en un càmping del país, amb uns companys. Probablement, Antoni Mesa Fuentes és l'home que més vegades s'ha assegut a la banqueta dels acusats en la història criminal d'Andorra. Petits delictes primer. I fets més greus després. Ara ha estat condemnat a set anys de presó incondicional per una violació que assegura que no ha comès. També manté que no va tenir res a veure amb l'homicidi d'un portuguès fa més d'una dotzena d'anys. El van detenir i el van jutjar. Però en va sortir indemne judicialment. Com a mínim, han quedat molts interrogants sobre la seva suposada participació en aquell afer. Mesa es considera "més rebel que delinqüent" i afirma que ara paga el seu passat, "la

mal a farna que arrossego des de petit". Admet, sense que li faci gaire gràcia, que és una mena de *Vaquilla* a l'andorrana.

Mesa afirma que li agradaria que la joventut del país l'agafés "com una mena d'antiheroi, del que no s'ha de fer", però en realitat també diu que ell és ara el que de petit, a l'escola, deia que volia ser. La seva infància, segons assegura, va estar marcada per l'alcoholisme del pare, que va contribuir a desestructurar una família en què ell era el gran de tres germans. "Les pallisses que rebia del pare em van tornar més rebel que a la resta." I a casa, tampoc no hi havia qui tingués cura de mirar d'evitar els seus primers festejos amb la delinqüència. La seva mare, que segons afirma tan present té en tot moment i que és una de les poquíssimes persones amb qui diu que pot confiar, havia de mirar de tirar la casa endavant, afrontar els cops d'un marit borratxo en moltes ocasions i encarregar-se de salvar el fill gran de les primeres detencions. La presó el va impactar. Però no prou per fer-lo desistir. El primer cop que va estar entre reixes hi va passar quatre mesos. Aldarulls, robatoris amb força, amenaces de tota mena, coaccions... fins a les primeres temptatives de violació. Assegura, però, que un cop es va casar, pels volts de la majoria d'edat, la situació personal va canviar. Tan sols una mica,

però. Sense buscar-ho va convertir-se en pare. I poc després, de resultes d'una infidelitat, el jove matrimoni es va trencar. "Arran d'això, amb vint-i-dos anys, vaig començar a tastar la coca, els àcids... I aquí és quan em vaig tornar a perdre."

Mesa s'explica enormement bé, de fet ell mateix és sovint el seu millor advocat. De mirada profunda, assegura que està penedit de tot i disposat a refer la seva vida, "amb una caseta de fusta folrada de pedra que em faré jo, i el meu negoci...", mostra en tot moment la seva altivesa. El seu orgull. De tracte afable quan vol i extremadament violent quan li surt, Antoni Mesa és un home escrupolós amb la seva imatge. Impecable en el vestir, fa esport a la presó i intenta mantenir-se en forma. Els qui l'han patit asseguren que té una força extraordinària, i més quan la ràbia i els "combinats" que porta dins "li giren el cervell". Perquè Mesa assegura que, estant serè, no ha fet mai res, tot i que també assegura que tampoc no és addicte a res. Evidentment, però, les drogues i l'alcohol el trastornen, i més quan porta temps sense tastar-les. En moltes ocasions, l'endemà mateix de sortir de la presó hi ha hagut de tornar per una baralla en qualsevol bar. "A banda de les bretolades de petit, després, en qualsevol cosa que he pogut fer, sempre anava 'col·locat', o begut, o m'havia pres una pastilla... Estant bé mai no he fet res. Però sóc una persona que m'he de controlar. I abans no hi havia qui em controlés. Ni jo mateix no em coneixia." El jove engarjolat explica: "Ho he provat tot, des de l'heroïna fins a àcids... i no m'enganxa res. Tinc mania persecutòria als porros, no tolero la coca perquè el meu septe nasal ja no l'accepta... i la resta de vicis ja no són per a mi." Però ho han estat.

Així mateix, afirma que sempre que ha comès un delictes ho ha reconegut. I malgrat que en el seu expedient, per exemple, figuren diverses acusacions de furt de vehicles, assegura que no ha robat mai cap cotxe. "Ni tan sols sabria fer-ne el pont." "Bandarra" i "bala perduda" són dues de les expressions que usa per definir-se en passat. Somia a fer la seva vida perquè està convençut que es pot reincorporar a la societat, perquè diu que ja ho ha fet en altres ocasions. Però ara,

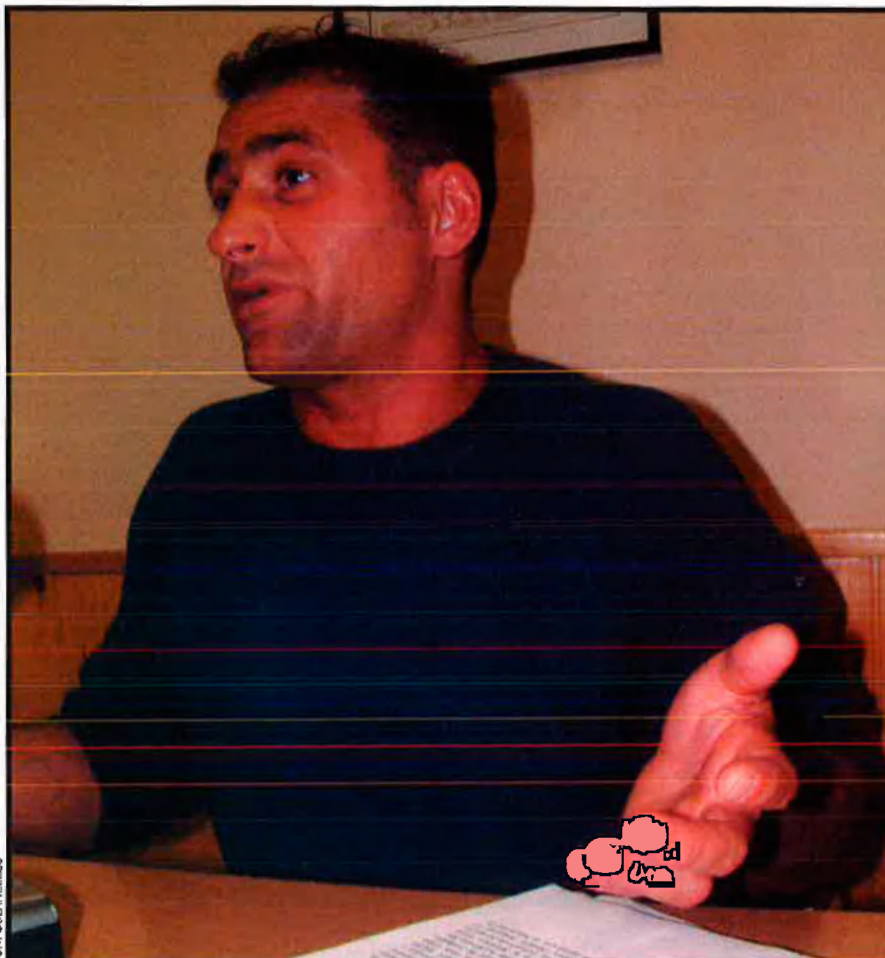
TONI SOLANELLES

Mesa afirma que li agradaria que la joventut l'agafés "com un antiheroi, del que no s'ha de fer", tot i que ell ara és allò que de petit deia que volia ser

de moment, li toca afrontar una condemna de set anys, la més llarga que mai li han sentenciat. De fet, no havia arribat mai a estar ni quatre anys a la presó, per la qual cosa no sap si tindrà prou forces per fer-ho. Entre reixes, afirma, s'ha intentat suïcidar en tres ocasions. Però en tots els casos, o ha fallat la corda o el seu cos ha sabut expulsar les desenes de pastilles que va ingerir. D'altra banda, tot i que ell afirma que defuig qualsevol protagonisme, Mesa és una referència dins el centre penitenciari. Segons ell, a la presó "l'únic que s'aprèn és a ser una mica més *golfo*". Defuig amistats. "Aquí hi ha molta xerrameca. A la gent li agrada xerrar molt. Sempre els agrada destacar sobre la resta... D'amistat de veritat, aquí no se'n fa." Estar tancat entre reixes

"et canvia la personalitat. Et fa més dur, perds l'alegria. Jo abans era molt més alegre".

Mesa es lleva aviat, cap a les 7 h del matí. I escolta música, molta música. Afirma que té desenes, potser centenars, de minidiscs de música gravada de la ràdio. Juga amb alguns companys a futbol sala o a tennis taula. "Sóc realment bo en ping-pong." També aprofita per escriure, de vegades (els seus estudis no van anar més enllà de l'EGB) i, sobretot, per fer algunes de les manualitats en què es considera especialista. "Sóc un manetes", afirma. Fa miniatures o joiers de fusta. De fet, ell es considera fuster, tot i que també ha fet de vidrier. Per això, creu que si mai surt del centre penitenciari no tindrà problemes per trobar feina,

TONI SOLANELLES

Mesa diu que canviaria "gairebé tot" el que ha fet en una vida que, malgrat estar mancada de llibertat en moltes ocasions, li ha passat molt ràpidament vint anys ençà. "Sento que he perdut tota la meua joventut."

Quan surti de presó el Govern d'Andorra el farà fora del país, per perill públic

ja que, a més, es considera un bon operari. També havia regentat, juntament amb una de les seves exparelles, un establiment de restauració. Va ser just abans d'una de les seves moltes entrades en una cel·la, aquell petit espai que l'ha impedit viure amb normalitat el creixement dels seus fills. De fet, repassar un voluminós àlbum fotogràfic familiar és la seva millor medicina per combatre els moments de baixa forma. De soledat.

Quan se li demana què és el pitjor que ha fet, o allò que el fa sentir-se més dolgut, explica que és l'agressió a què va sotmetre una de les seves parelles. "Va arribar un moment en què li vaig posar la mà al damunt en diverses ocasions. Vaig cometre el mateix error que el meu pare. Me'n sentiré sempre culpable. Me'n penediré sempre." Mesa diu que canviaria "gairebé tot" el que ha fet en una vida que, malgrat estar mancada de llibertat en moltes ocasions, li ha passat molt rà-

pid dels vint anys ençà. "Sento que he perdut tota la meua joventut." "No estic orgullós del que és el meu passat. A banda d'haver tingut dos fills, amb qui per desgràcia no tinc gaire contacte... Ho canviaria quasi tot. M'agradaria començar de zero. Totes les bretolades, totes... ho veig com una pèrdua de temps." I veu amb preocupació el futur de molts joves. "Ara no és com abans. Robàvem una ximpleria del supermercat, fèiem coses així, però ara els nens trafiquen. Amb catorze i quinze anys ja venen coca al carrer, o pastilles."

Amb el cap cot, Mesa diu que el dia que deixi la presó no hi tornarà a entrar. I afirma que aquesta asseveració no se l'havia feta mai amb tanta fermesa. "No aspiro a gaire. Només pretenc tenir el just per viure folgadamente. Em conformo amb poca cosa." De moment, però, s'ha de conformar a veure passar els minuts, les hores, des del centre penitencia-

ri. Set anys confirmats i encara algun judici per resoldre. I quan surti l'espera l'expulsió del país que el Govern ha decretat aprofitant una badada administrativa del pres i la declaració de perill públic que li penja. Un fet que no entén, sentint-se andorrà com se sent, i que el torna a rebel·lar. Com tantes coses l'han rebel·lat durant la seva vida. Com tantes altres coses han fet rebel·lar la gent que l'ha envoltat. I que saben que amb la mateixa fredor que respon a les preguntes et pot jugar una mala passada. No obstant això, assegura, està canviant. I espera que arribi un moment que dir-se Antoni Mesa Fuentes no sigui cap llosa. Ni tampoc cap mèrit. Simplement, que sia allò que es guanyi un cop la reixa de la presó es tanqui a la seva esquena per obrir-li la porta del dia a dia. De la normalitat que durant anys s'ha obstinat a defugir.

Toni Solanelles